

Vihreän siirtymän rahasto: rahoituksen myöntäminen hakemukselle AVK-02088

Elinvoimalautakunta 18.11.2025 § 86
2617/02.05.01.02/2025

Valmistelu ja lisätiedot

elinkeinojen kehittäjä Minna Kajaste, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon kaupungin vihreän siirtymän rahasto tukee Porvoossa toimivia pk-yrityksiä ja kaupunkia vihreän siirtymän tekemisessä. Porvoon Kaupunginvaltuusto päätti Vihreän siirtymän rahaston perustamisesta ja säännöistä 14.06.2023 (Kaupunginvaltuusto 14.06.2023 § 54). Rahaston varojen käytöstä päättää elinvoimalautakunta. Vihreän siirtymän rahasto avattiin maaliskuussa 2025 uudelleen hakuun pilottikierroksen jälkeen tehtyjen muokkausten mukaisesti (Elinvoimalautakunta 23.12.2024 §99 ja 18.2.2025 §11). Rahaston haku on auki jatkuvasti.

Rahastolle on saapunut uusi hakemus ja rahastolle nimetty advisory board on arvioinut tehtävänsä mukaisesti hakemuksen vaikuttavuutta sekä rahaston asettamien edellytysten ja arviointikriteerien täyttymistä.

Hakemus AVK-02088 täyttää kokonaisuutena vihreän siirtymän rahaston asettamat edellytykset ja kriteerit ja sille esitetään sidottavaksi korkeintaan 81 000 euron rahoitus vihreän siirtymän rahastosta.

Hakija: Neom Stone Oy

Hankkeen nimi: Neom Stone - vihreä vallankumous rakennusteollisuuteen

Hankkeen kesto: 1.12.2025 – 31.5.2026

Haettu rahoitus: 81 000 euroa, joka on 87,4 prosenttia kokonaiskustannuksista

Hankkeen tiivistelmä:

Hankkeessa testataan ja tehdään ympäristöselvitykset täysin uudenlaisesta materiaalikonseptista, joka voi korvata betonia, tiiltä, keraamisia tuotteita sekä luonnonkiveä eri käyttökohteissa. Kyse ei ole pienestä parannuksesta, vaan mahdollisuudesta muuttaa koko rakennusalan raaka-ainepohjaa kestävämmäksi.

Keskeiset vihreän siirtymän edut:

1. Sementitön tuotanto: sementti- ja betoniteollisuus aiheuttaa 8 % maailman CO₂-päästöistä. Tämä materiaali tarjoaa ratkaisun siihen ongelmaan.
2. Kiertotalousratkaisu: Neom Stone voidaan kierrättää uudelleen samaksi materiaaliksi, ja sen valmistuksessa voidaan hyödyntää kiviteollisuuden sivuvirtoja ja jätteitä.
3. Luonnonvarojen säästö: mahdollistaa kaikenlaisen hiekan käytön – myös dyynihiekan, jota ei voi hyödyntää betonissa. Tämä vähentää jokien ja rannikkojen hiekan kestävämmäksi louhintaa.

4. Yksinkertainen ja energiatehokas tuotantoprosessi: nopeampi, vähemmän energiaa vaativa ja siten myös edullisempi tuotantoteknologia ja -prosessi kuin sementti- ja betonituotannossa.
5. Korkea suorituskyky: ominaisuuksiltaan materiaali vastaa luonnonkiveä ja kestää mm. olosuhteita, joissa betoni usein rapautuu.

Miksi hanke on ratkaiseva juuri nyt:

Rakennusalan asiakkaat, viranomaiset ja sijoittajat vaativat konkreettisia todisteita materiaalien kestävydestä ja ympäristövaikutuksista. Start-upille, kuten Neom Stone, kriittinen vaihe on se, kun ideasta ja laboratoriokokeista siirrytään uskottavaksi markkinakelpoiseksi tuotteeksi. Tässä hankkeessa tehtävät tekniset testit ja ympäristöselvitykset (LCA ja EPD) ovat se käännekohta.

Mitä hankkeessa syntyy:

- riippumattomasti todennetut testiraportit materiaalin lujuudesta ja kestävydestä,
- kansainvälisesti hyväksytty ympäristöseloste (EPD), joka todistaa hiilijalanjäljen ja kierrätettävyyden,
- pohja kaupallisille piloteille
- pohja materiaaliin liittyvän tuotantoteknologian kehittämislle

Mitä se mahdollistaa seuraavaksi:

Tulosten avulla voidaan aloittaa pilotit todellisten asiakkaiden kanssa, valmistella kansainvälistä lisensointia ja rakentaa kumppaniverkosto. Se avaa myös oven jatkorahoitukseen etenkin kehitettävän uuden tuotantoteknologian osalta.

Porvoon näkökulmasta hanke tuo alueelle uutta osaamista, yhteistyötä yritysten välillä sekä mahdollisuuden profiloitua vihreän rakentamisen edelläkävijäksi.

Advisory boardin suositus:

Alkuperäinen hakemus, jolla haettiin yhteensä 240 000 euroa rahoitusta, on saapunut vihreän siirtymän rahaston arviointiin keväällä ja advisory board on sen jälkeen pyytänyt tarkentavia tietoja koskien hakijaa ja haettavaa hanketta. Hakija on vastannut hyvin ja ammattimaisesti kaikkiin advisory boardin täydennyspyyntöihin, mikä herättää luottamusta rahoitettavaa kohdetta kohtaan.

Haaste, johon hanke tarttuu on olennainen vihreän siirtymän näkökulmasta: rakennusalan ja -materiaalien päästöjen pienentäminen. Kyseessä on innovaatiopilotti, joka osuu monella tavalla myös rahaston tavoitteisiin. Hakemus on hyvä ja siitä kuvastuu eteenpäinvievä tekeminen. Myös se, että projekti on jo aiemmin saanut BusinessFinlandin rahoitusta ja positiivisen arvioinnin on hyvä signaali. Hanke on kunnianhimoinen ja haettu rahoitustaso hyvin korkea. Vihreän siirtymän rahasto voi tarjota osittaisen rahoitusmahdollisuuden hankkeen alkuvaiheeseen, mahdollistaen hakijoille etenemisen kohti toteutusta. Haettu kokonaisrahoitus on kuitenkin mittava suhteessa hankkeen

luonteeseen, eikä sen täysimääräinen tukeminen ole tässä rahoituskehyksessä tasapainossa.

Tästä johtuen advisory board tekee ehdollisen suosituksen ja ehdottaa rahoitushakemukselta rahoitettavaksi seuraavat kustannukset:

- 1) Testauspalvelut VTT, Metropolia 40 000 eur
- 2) Ympäristöselvitykset, VTT 41 000 eur

Advisory board suosittelee siis yhteensä 81 000 euron rahoitusta yllämainittuihin kustannuksiin, mikäli hakija haluaa muuttaa hakemustaan ehdotetulla tavalla. Hakemus tuodaan päätöksentekoon vasta tämän jälkeen, korjatulla hakemuksella.

Täydennys advisory boardin suositukseen korjatun hakemuksen jättämisen jälkeen:

Hakija on muuttanut hakemustaan pyydetyllä tavalla ja se sisältää nyt testauspalvelut ja ympäristöselvitykset liittyvine, perusteltuine kuluineen. Lisäksi kustannuksiin on jätetty selvitysten ja hankkeen edistämiseen liittyvät perustellut kahden henkilön osa-aikaiset palkkakustannukset, jotka hakijan hakemalla rahoitusprosentilla jäävät pääosin omavastuun piiriin. Näin ollen advisory board puoltaa rahoituksen myöntämistä vihreän siirtymän rahastosta korjatulla hakemuksella.

Tuki

Tuki, joka on määrältään 87,4 prosenttia toteutuneista ja hyväksytyistä tukikelpoisista kustannuksista, mutta kuitenkin korkeintaan 81 000 euroa, myönnetään vähämerkityksisenä eli ns. de minimis -tukena. Tuen myöntämisessä noudatetaan komission asetusta (EU) N:o 2023/2831, annettu 13 päivänä joulukuuta 2023, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen.

Rahoitus ei kata arvonnlisäveron osuutta, joka jää rahoituksen saajan katettavaksi.

Rahoituksen saaja sitoutuu noudattamaan päätöstä, rahoitushakemusta sekä rahaston ehtoja, sääntöjä ja toimintaperiaatteet linjaavia ohjeistuksia.

Apulaiskaupunginjohtaja

Elinvoimalautakunta päättää myöntää korkeintaan 81 000 euron rahoituksen sidottavaksi vihreän siirtymän rahastosta hakemukselle AVK-02088 ja valtuuttaa asiasta vastaavat viranhaltijat tai työntekijät tekemään maksatusta sekä muita yksityiskohtia koskevat päätökset. Pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Päätös

Elinvoimalautakunta päätti yksimielisesti myöntää korkeintaan 81 000 euron rahoituksen sidottavaksi vihreän siirtymän rahastosta hakemukselle AVK-02088 ja valtuuttaa asiasta vastaavat

viranhaltijat tai työntekijät tekemään maksatusta sekä muita yksityiskohtia koskevat päätökset. Pykälä tarkastettiin kokouksessa.